

Kræfter kunde erhverves ved en ny Ordning, og at det rimeligvis vilde være en økonomisk Vinding.

Det er ret bedrøveligt, naar der i Bemærkningerne til det foreliggende Lovforslag er udtalt, at Lønningerne ved Teatret ere saa slette, at de ikke blot kunne siges at være alt andet end tidsvarende, men til Dels at være ganske uforholdsmæssig lave, og naar man virkelig forstaaer, at de Krav, Direktør Einar Christiansen stiller om et nyt Tilskud, ere uundgaaelige. Talescenen bliver derfor i sidste Instans en Livssag for det kgl. Teater, saaledes stiller Direktøren sig. Men dette Forslag har ikke med denne Livssag at gøre. Det stiller sig overfor en Tilstand, der i Længden er dødbringende, og som maa gøres saa kort som muligt. Det er allerede nævnt, hvorledes vi give 125,000 Kr. ud plus Løn til Bestyrelsen og Dækning af forskellige Udgifter, saa at vi naa godt op imod 200,000 Kr. Hvis man under den ny Ordning var i Stand til ikke at komme højere op under Tilfredsstillelsen af alle de rimelige Krav, som kunne stilles til en national Scene og ved Siden af den til Operaen, tror jeg, man var heldig stillet baade økonomisk og kunsterisk, og det er min Tanke, at dette vilde kunne naas. Man vil neppe kunne skyde de Krav bort, som stilles lige oppe fra Teatrets bedste Skuespillere og ned til den simpleste Arbejder ved det kgl. Teater, for at bruge dette Udtryk. Thi fra alle Sider møder der Krav om Lønforbedring, og disse Kravs Berettigelse anerkendes ogsaa her fra alle Sider.

Jeg vil da slutte mine Bemærkninger med at sige, at skulle vi have en Forlængelse som den, der her foreslaas, maa de 5 Aar bruges til et virkeligt Arbejde for at komme ud af Uføret og ind i mere tilfredsstillende Tilstande. Jeg kunde have Lyst til at spørge, om det er nødvendigt, at man skal have 5 Aar. Kunde man ikke forkorte denne Tidsfrist noget, f. Eks. tage 3 Aar? Var det ikke muligt, at de Mænd, der have lidt Forstaaelse af Sagen og god Villie til at faa den løst, i Løbet af 3 Aar kunde komme igennem den og saa indstille en ny Ordning til Vedtagelse, der kunde være tilfredsstillende for alle de forskellige Parter?

Jeg skal anbefale, at der i hvert Fald bliver nedsat et Udvalg, der kan tage det kgl. Teaters Forhold under Overvejelse.

**Johan Knudsen:** Ved Fremsættelsen af det foreliggende Lovforslag bemærkede

den højtærede Kultusminister, at der neppe nu saa lidt som i 1903 har dannet sig en fast Overbevisning om Alternativerne: Nationalscenens Nedlæggelse eller Teatrets Bortforpagtning til privat Drift, ligesom den højtærede Minister følte sig overbevist om, at der paa den anden Side ikke hersker nogen kraftig og almindelig Stemning for Opførelsen af en Talescene, saaledes at Staten fremtidig skulde drive baade en Operascene og en Skuespilscene.

Nu vil jeg straks udtale som min Mening, at om Nationalscenens Nedlæggelse kan der dog fornuftigvis og anstændigvis ikke være Tale. At sløjfe Holbergs gamle Hus, at nedlægge et Teater med saa rige Minder og stolte Traditioner som det kgl. Teater! Nej, jeg vægrer mig ved at tro, at nogen med Ansvarfølelse og Respekt for aandelige Værdier kan tænke sig, at den danske Skueplads skulde lægges øde. Den Tanke forekommer mig saa urimelig, rent ud sagt saa absurd, at den antagelig ikke behøver at diskuteres.

Ikke heller tror jeg, at der kræves mange Ord for at gøre det klart, at en Bortforpagtning af det kgl. Teater til privat Drift vilde være en ganske uværdig Løsning af Spørgsmaalet: Statens Forhold til Statens Teater. Jeg beder ærede Medlemmer ikke misforstaa mig derhen, at jeg skulde mene, at der ikke ogsaa paa vore private Teatre kan spilles udmærket Komædie, at vore private Teatre ikke tælle med, om jeg saa maa sige. Jeg har selv i nogle Aar deltaget i Ledelsen af et Teater her i København, og jeg skulde være den sidste til at sætte vore Privatteatre i en lavere Rangklasse. Men det er nu en Gang saaledes, at Direktøren for et Privatteater, hvis han skal gøre sig Haab om, at hans Teater skal betale sig, maa i Valget af sit Repertoire tage overvejende Hensyn til Publikums øjeblikkelige Smag, selv om han mener, at denne Smag ikke er af det gode, og at han maa føre de Skuespillere frem i første Række, som Publikum ønsker at se, selv om han mener, at det ikke er de bedste Skuespillere ved hans Personale. Hvis han ikke har meget store Kapitaler at ofre, vil han kun i saare ringe Grad kunne retlede og opdrage Publikum.

Men et statsunderstøttet Teater har den Opgave og den Pligt at værne om god Smag og at være et Hjemsted, et Fristed for god Teaterkunst og god Litteratur. Et statsunderstøttet Teater skal hverken behøve at sætte ny Forestillinger op i forjaget og forjasket Indstudering